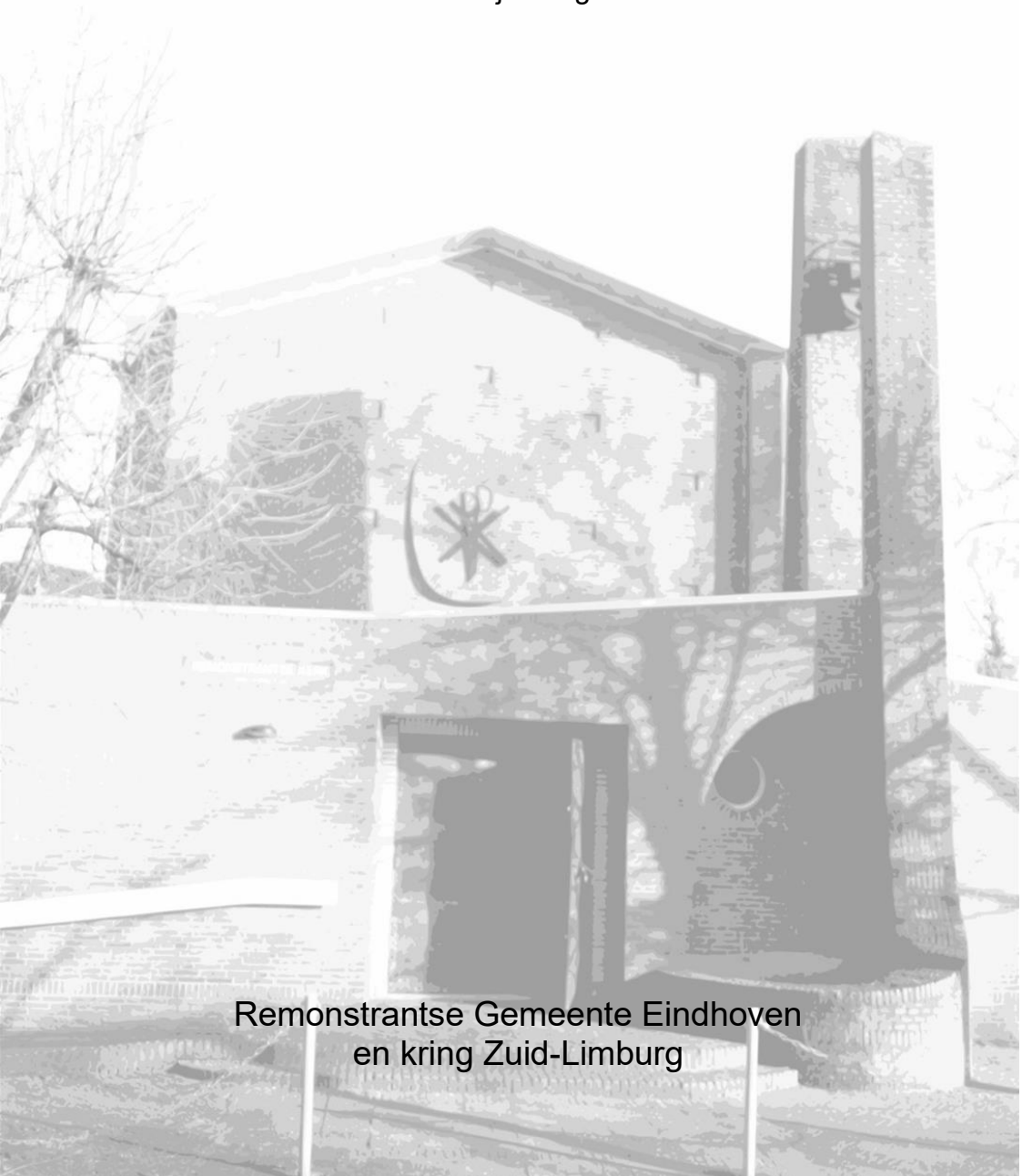

Vensters Open

Voor Remonstranten Zuid Nederland

Nummer 6 juli-augustus 2026

Remonstrantse Gemeente Eindhoven
en kring Zuid-Limburg

REMONSTRANTSE GEMEENTE EINDHOVEN

KERKGEBOUW: Dommelhoefstraat 1^A, Eindhoven

WEBADRES: www.remonstranteneindhoven.nl

PREDIKANT:

Predikant: Esther van der Panne, e-mailadres:

predikant@remonstranteneindhoven.nl

tel. 06 5087 5501 Werkdagen: dinsdag, woensdag, donderdag.

Op dinsdagmorgen tussen 10 en 12 uur aanwezig in de kerk.

SECRETARIAAT:

Peter Burgers, Romeweg 10, 5632 RP Eindhoven

Tel. 040 242 5711 info@remonstranteneindhoven.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE:

Joan Muysken, Laan van Brunswijk 79, 6212 HD Maastricht,

tel. 043 350 0309

e-mail: muyskenrge@gmail.com

REK.NR. NL03 ABNA 0471 8467 24

ten name van Remonstrantse Gemeente te Eindhoven

KRING ZUID-LIMBURG

Het bestuur wordt gevormd door:

voorzitter: Joan Muysken, tel. 043 350 0309

secretaris: Hub Bos, tel. 045 524 2618

LEDENADMINISTRATIE:

Harry Raap, Vloeteind 37, 5502 PT Veldhoven, tel. 040 252 87 13

e-mail: h.rapidus@ziggo.nl (**wijzigingen aan dit adres sturen!**)

VENSTERS OPEN, REDACTIE:

Paulien Leunis, Harry Raap en Fenny-An Wijnheijmer-Kuiper

KOPIJ uiterlijk de 15de van de maand

mailen naar: f.a.wijnheijmer@planet.nl, tel. 06 1305 5560

redactieVO@remonstranteneindhoven.nl

Voor **Zuid Limburg** naar:

Joan Muysken, Laan van Brunswijk 79, 6212 HD Maastricht,

tel. 043-3500 309; e-mail: joan.muysken@gmail.com

ABONNEMENT: € 20,00 per jaar (voor leden en vrienden gratis);
digitale versie kan gratis worden toegezonden.

Overmaken op rekening NL03 ABNA 0471 8467 24 ten name van
Remonstrantse Gemeente te Eindhoven o.v.v. *Vensters Open*.

Alle vrouwen van de wereld kwamen samen.
Allerlei belangrijke en onbelangrijke zaken kwamen aan bod.
Toen nam een vrouw het woord. " Het moment waarop je
denkt: ik kan dit niet meer aan ", zei ze, " dit lijden is te veel ...
en het feit dat er altijd een moment daarna komt. Wat
betekent dat? "

De anderen antwoordden:
"Iedere vrouw weet dat er achter de gordijnen
een feestmaal wordt bereid,
omdat het geen leven is
als het zich onderdrukken laat.
Het betekent dat de tijd nooit aan de zijde
van het lijden is en dat de haat
van een dictator een dictator bijt.
Omdat op den duur elke granaat
blijft hangen in het eigen prikkeldraad.
Omdat je ondanks censuur deze woorden verspreidt:
Vrouw. Leven. Vrijheid."

Lieke Marsman (1990 – 2026)

TUSSENTIJD

Christien van Harten, een van de studenten aan het Remonstrants Seminarium (de opleiding tot remonstrants predikant of geestelijk verzorger), studeerde af met een essay en een liturgisch event over 'liminaliteit'. Daarbij gaat het om een overgang, bijvoorbeeld die van binnen naar buiten of van de ene naar de andere levensfase. Je stapt over een grens, een drempel. Maar er is altijd een moment dat je al uit de oude situatie bent en nog niet in de nieuwe bent aangekomen. Je staat op de drempel, in de hal net na de deur. In een tussenruimte. En in een tussentijd. Die soms best een poos kan duren als je nog niet weet hoe het nieuwe er precies uit zal gaan zien. Je hebt je eindexamen havo gehaald, maar je weet nog niet wat je zult gaan doen. Misschien neem je een tussenjaar. Of je bent net met pensioen - hoe nu verder?

Christien vroeg aan degenen die bij haar afstudeermoment waren: Welk 'voorwerp' symboliseert voor jou een overgang, een tussenfase of een open vraag in je leven?

Gelukkig stond dat voorwerp tussen aanhalingstekens. Want ik merkte dat ik bijna meteen moest denken aan *lopen*. Vertragen. Rustig bewegen. Simpel - gewoon mijn ene voet voor mijn andere zetten. En daarbij al mijn zintuigen openzetten om de sensaties van mijn omgeving en mijn lijf op te vangen, me daarop af te stemmen, op te gaan in het hier en nu. Dan weer een tijdje mijn gedachten laten gaan over wat er was, en hoe verder, en waarheen, en waarom... Dat lukt allebei wonderwel, al lopend. Alleen niet tegelijkertijd.

Tussentijd kan vooral een tijd van wachten zijn, tussen twee gebeurtenissen in. Heel alledaags: je bent de muur aan het schilderen, maar de eerste laag moet drogen, voor je verder kunt. Veel ingrijpender: tijd van wachten op een operatie of de uitslag van een onderzoek.

Tussentijd kan eng zijn, want onbestemd. Je raakt je houvast kwijt. Het oude bekende is (deels) weggefallen. Wat zal ervoor in de plaats komen? Hoe zal het nieuwe uitpakken?

De leegte ligt op de loer. En in lege tijd kunnen lastige vragen naar boven komen. Je komt al gauw in de verleiding om de tijd op te vullen. Volplempen die uren. Jezelf afleiden.

Toch: als je tussentijd niet geforceerd opvult, maar durft te wachten – dan zou tussentijd een tijd van hoop kunnen worden.

Ida Gerhardt verwoordt het in haar gedicht 'Over de eerbied I' zo:

*Gij moet het eenzaam laten
het zaad dat ligt te slapen,
en dat al kiem gaat maken. (...)
Vermijd het te genaken.
Laat het stil in zijn waarde.*

Vertrouw erop dat er iets gezaaid is, geef het behoedzaam aandacht, maar trek er niet aan. Zo wordt tussentijd een tijd van verlangen om iets nieuws te ervaren, van hoop op wat komt.

Esther van der Panne

PS: In juni studeerden drie studenten af aan het Remonstrants Seminarium, die alle drie een boeiend en relevant eindessay schreven. Een van de drie is Jeannette van Brenk, die stage liep in onze gemeente. De eindessays zijn te lezen op de website van het Arminiusinstituut: <https://arminiusinstituut.remonstranten.nl/proponentsscripties/>

BESTUUR / GEMEENTEZAKEN

VAKANTIE

Onze predikant Esther van der Panne is met vakantie van **25 juli t/m 10 augustus**.

AANKONDIGINGEN

STRUINEN IN DE TUINEN, ook in de tuin van de Dommelhoeferkerk!
zondag 5 juli

De eerste open-tuinen-dag in het Villapark vindt plaats op zondag 5 juli, met als titel *Struinen in de tuinen*. De deelnemende tuinen zijn open van **12.00 tot 16.00 uur**.

Ook de tuin van de Dommelhoeferkerk opent dan haar tuinpoort voor belangstellenden.

De achtertuin is 2 jaar gelegen gerenoveerd en biedt inmiddels een aantrekkelijke aanblik en is tevens een mooie plek om even tot rust te komen.

In de tuin staan meerdere planten met een bijbelse connotatie. Daar zullen we de bezoekers zeker op wijzen!

Ook u bent welkom!

Namens de tuingroep, Fenny-An Wijnheijmer

POËZIE IN DE TUIN

woensdagavond 8 juli en 19 augustus

‘Gelukkig kwam er iemand naast mij zitten...’

Samen gedichten lezen en daarover mijmeren op een zomerse woensdagavond. Dat kan deze zomer weer in de tuin van de kerk. Want als je samen leest, ontdek je altijd meer. We sluiten af met een drankje. Je wordt uitgenodigd om een gedicht mee te nemen dat bij het thema van de avond aansluit.

8 juli - ‘In die nacht.’ Gedichten over slaap, sterren, dromen en alles wat zich in de nacht afspeelt.

19 augustus – Bewaard. Gedichten over wat je hebt bewaard, wilt bewaren, wie en wat bewaard moet blijven.

Ook als je één avond wilt komen, ben je van harte welkom, steeds van **20.00 -21.30 uur.**

(Hoewel: de eerste keer was het zo fijn en gezellig in de tuin dat we er om kwart voor elf nog zaten!)

Esther van der Panne

Eén van onze organisten, Geert Pool, is een van de medewerkers aan deze muzikale reis.

Protestantse
Kerk

ZINGEND OP REIS

Zingend en luisterend op reis door het Liedboek

Reis naar je Kindertijd

Reis op de Notenbalk

Reis door het Verleden

Reis met een Pelgrim

PROTESTANTSE KERK BERGEIJK

woensdag 8 en 22 juli

adres: Domineestraat 10, Bergeijk

kerk open om 19.00 uur, aanvang 19.30 uur

PROTESTANTSE KERK EERSEL

woensdag 5 en 19 augustus

adres: Markt 38, Eersel

kerk open om 19.00 uur, aanvang 19.30 uur

MEDEWERKING OP ORGEL

Jan Rietveld, Lieven Stalmans, Geert Pool, Cees Dobma

PRESENTATIE

Leny Voortman, Marijke Rietveld en Mar Dobma

www.kemperpodium.nl

ZOMERBIJEENKOMSTEN 2026

Zomerbijeenkomsten worden speciaal georganiseerd voor mensen die in de vakantie thuis blijven. In deze periode zijn er weinig activiteiten. Het is dan prettig om anderen te ontmoeten. Voor iedereen toegankelijk en in een informele, laagdrempelige sfeer wordt een actueel of maatschappelijk onderwerp gepresenteerd door een deskundige spreker.

Voor aanvang kunnen de deelnemers naar wens hun zelf meegebrachte lunch nuttigen. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Na de voordracht kunnen er vragen worden gesteld en is er gelegenheid voor een gedachtenwisseling.

Dit jaar zijn de bijeenkomsten op **23 juli en 13 augustus**.

Vrije inloop vanaf 13.00 uur.

De lezing begint dan om 13.30 uur.

Plaats: Dommelhoeferkerk aan de Dommelhoeferstraat 1A te Eindhoven.

Donderdag 23 juli: "Van Gogh in Brabant"

door Peter van Overbruggen

Ruim de helft van zijn leven heeft Vincent van Gogh in Noord-Brabant gewoond en gewerkt. Hij groeide er op, volgde er zijn opleiding en worstelde er met zijn kunstenaarschap.

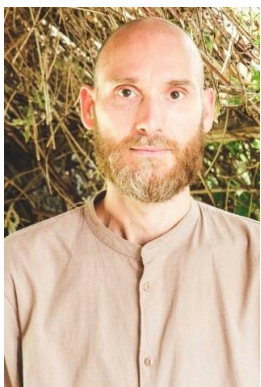
Toen hij eind 1885 zijn Brabantse geboortegrond verliet, zou hij er nooit meer terugkeren.

De lezing "Van Gogh in Brabant" wordt gegeven door Peter van Overbruggen, Van Goghkenner, heemkundige en publicist. Hij presenteert in woord en beeld het verhaal van Vincent vanuit zijn geboortedorp Zundert, via Zevenbergen, Tilburg en langs vele andere, ook buitenlandse locaties tot in zijn laatste woonplek in Brabant: Nuenen. Daar maakte hij als kunstenaar in twee jaar tijd een kwart van zijn totale werk. In *Van Gogh Village Museum* maakt u kennis met deze periode. In *Van Gogh Village Nuenen* zijn ook de meeste Van Goghmonumenten te zien van heel Noord-Brabant. De spreker neemt u in zijn presentatie mee langs de plekken in Brabant en daarbuiten, waar Vincent zijn meer dan 2000 tekeningen, aquarellen en schilderijen maakte. We volgen tot in Frankrijk zijn turbulente

leven, zijn familie en vrienden, want Vincent was bepaald niet de eenzame kunstenaar waarvoor hij vaak wordt aangezien.

Drs. Peter van Overbruggen is in Nuenen geboren en studeerde na zijn gymnasiumopleiding Nederlandse Taal- en Letterkunde. Aan het Eindhovense Augustinianum Eindhoven was hij docent en plaatsvervangend rector. Als onderzoeker voor *Van Gogh Village Museum Nuenen* heeft hij meegewerkt aan de inrichting van het in 2023 heropende museum en zit hij in het museale team wisselexposities. Eind 2025 ontving hij voor zijn jarenlange bestuurswerk voor de Stichting Knippenbergprijs de Brabants-Heempenning en voor zijn maatschappelijk-culturele verdiensten de zilveren erepenning van de Gemeente Nuenen.

Donderdag 13 augustus: "De taoïstische kunst van verenigen"
door Gijsbert Ruitenburg

Het taoïsme heeft een diepgaande invloed gehad op het maatschappelijke, culturele en spirituele leven van China. Samen met het confucianisme vormde het lange tijd een van de belangrijkste stromingen binnen de Chinese beschaving en leverde het een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van onder meer filosofie, geneeskunde, kunst en levenskunst.

Ook buiten China oefent het taoïsme een grote aantrekkingskracht uit op mensen. De taoïstische basistekst, de *Daodejing* - het klassieke boek over de Dao en haar uitstraling - behoort

tot de meest gelezen en vertaalde werken ter wereld, maar is voor velen moeilijk te doorgronden.

Tijdens deze voordracht neemt Gijsbert je in heldere bewoordingen mee in de wereld van het taoïsme. Hij vertelt over de algemene karakteristieken, het wereld- en mensbeeld en de bijbehorende taoïstische levensstijl.

Gijsbert Ruitenburg is bezieler van gezondheidspraktijk en onderwijsinstituut Jindanfa. Dit instituut bevordert de studie en beoefening van taoïstische alchemie, authentieke Chinese geneeswijzen, krijgskunsten en de taoïstische levenskunst.

In 2017 behaalde Gijsbert een *Master of Taoist Arts* aan het China Arts College in Antwerpen. Daar studeerde hij klassieke Chinese taal, klassieke Chinese filosofie, authentieke Chinese geneeswijzen, inwendige krijgskunsten, taoïstische alchemie en Chinese kalligrafie.

Harry Raap

BIJBELCAFÉ

woensdag 12 augustus en 26 augustus

Op woensdagmiddag 12 en 26 augustus van 14.00 -15.30 uur is er bijbelcafé, in de kerk aan de Dommelhoeftstraat 1a, Eindhoven. We lezen en verkennen een bijbelgedeelte dat meestal in de dienst 10 dagen later ook aan de orde komt. Er is gelegenheid om meer over de achtergrond van de tekst te weten te komen, maar het accent ligt op vragen als: Waar gaat deze tekst over? Wat roept deze tekst bij je op? Wat zou die kunnen betekenen in je eigen leven en in deze tijd?

Iedereen kan aanschuiven, voor één keer of vaker. Grondige bijbelkennis is niet vereist. Van tevoren opgeven is niet nodig.

Meer informatie bij Esther van der Panne
(evdpanne@upcmail.nl, 06 5087 5501).

FILMKRING 2026/2027

Toen ds. Marina Slootmans in 2008 naar Den Haag vertrok, stopte onze gesprekskring voor mensen Midden In Het Leven (lees: *werken-den*). Zonder dominee zat al snel de klad er in. De deelnemers hadden na jaren van serieuze gesprekken na een drukke werkdag ook wel behoefte aan iets *luchtigers*. Toen offerde Paulien Leunis: Laten wij FILMKIJKEN, want leerde Marina ons niet dat *Wij leven in een beeldcultuur*? Het was een poging waard! Wij kozen voor de vrijdagavond, want dan was het, vanwege het naderende weekend, geen probleem als de avond na 10.00 uur pas was afgelopen. Eerst keken wij alleen *film* d.w.z. naar dvd's die met *de oude laptop en de eerste beamer* werden geprojecteerd op de wand van de vergaderkamer. Dat klinkt eenvoudig, maar bleek in 2008 toch best ingewikkeld te zijn. Gelukkig bood Meijndert van Alphen (70+ en vrijwillige *kerkmeester*), aan om te helpen en na het eerste seizoen kwam zijn vrouw Marijke (65+ en vrijwillige gastvrouw) er bij. Zij bedacht na het tweede seizoen dat vóór de film samen eten niet alleen gezellig zou zijn, maar ook de onderlinge banden zou versterken. Zo geschiedde het en nog steeds helpen Meijndert en Marijke naar vermogen mee met de praktische

zaken rond het filmkijken. Het fenomeen samen eten en film kijken is al 15 jaar niet meer weg denken uit onze geloofsgemeenschap!

Anno 2026 is dat goede concept in wezen hetzelfde gebleven, al kijken wij veelal films die via streamingdiensten tot ons komen en is er niet meer één kok actief. De films worden door de deelnemers aangebracht en koken doen we veelal thuis. Soms eten wij kant-en-klare maaltijden zoals *Poke Bowl* of *Chinees*. Nog steeds is het streven dat de maaltijd voor iedereen toegankelijk is, ook als wij door de stijging van de kosten genoodzaakt zijn het richtbedrag naar € 10,-- te verhogen. Met ingang van het nieuwe seizoen doet bovendien het *betalen met je telefoon* zijn intrede. Voor iedere filmavond maak ik een flexibele QR-code aan.

Op normale dagen komen rond 17.00 uur de eerste helpers naar de kerk. De koffie staat klaar, er wordt met tafels en stoelen gesjouwd, de tafels worden feestelijk gedekt en de laatste voorbereidingen voor het eten worden getroffen. De keuken en de hal zijn gevuld met mensen die helpen met het dessert, met nootjes fijnhakken, peterselie snijden, brood toasten,

salades besprenkelen met vinaigrette en zorgen dat de soep niet aanbrandt.

Om 18.00 uur gaan wij aan tafel, zodat wij rustig kunnen eten en gelegenheid hebben om elkaar te spreken.

Rond 19.30 uur vertrekken wij naar de kerkzaal voor de film, om rond 21.30 uur terug te komen in de hal voor het *nagesprek*. Meestal zijn wij om 22.00 uur meer dan verzadigd en gaan wij naar huis. Tussendoor hebben er vele handen gepoetst, geschuurd, afgewassen en opgeruimd, zodat ik zelden op zaterdag terug moet komen om het af te maken. De Filmkring is nog steeds een activiteit voor en door de deelnemers!

Met dank aan www.imdb.com voor de informatie over de films. Met veel plezier en met de inzet van velen hebben wij weer een gevarieerd filmprogramma samengesteld. Ik hoop dat dit plezier afstraalt op onze Filmkring en dat wij weer een smakelijk filmseizoen met elkaar tegemoet gaan!

Truus Lodewijk

HET PROGRAMMA – DE FILM EN DE INLEID(ST)ERS

18 september 2026 *PRIDE* (2014) Inleider: Han Hoekstra

Het is 1984 en mijnwerkers in Engeland staken tegen de plannen van premier Margaret Thatcher om mijnen te sluiten. Hun zaak spreekt Mark Ashton, een mensenrechtenactivist, onwaarschijnlijk aan. Hij besluit een groep mensen die zich bij een vroege

Gay Pride-Parade in Londen hadden aangesloten, mee te nemen naar het platteland van Wales om steun te tonen aan de vaak sociaal-conservatieve mijnwerkers.

Je ziet al aankomen dat het helemaal misgaat, maar in dit geval gebeurt dat NIET. Dit hartverwarmende verhaal is gebaseerd op een waar gebeurd verhaal. Een relevante film over de band die onderdrukking met zich meebrengt aan de onderdrukten.

13 november 2026 *MISÉRICORDE* (2024)

Inleidster: Truus Lodewijk

Het woord *Miséricorde* komt uit het Latijn en betekent zoiets als *mededogen*, dat is begrip en empathie hebben voor iemand voorbij elke vorm van moraliteit. Wat iemand ook op zijn kerfstok heeft, het wordt met de mantel der liefde bedekt. De term, die doorgaans in een religieuze betekenis wordt gebruikt en hier evenzo,

dekt de lading van deze onderkoelde film van schrijver en regisseur Alain Guiraudie uitstekend. Het draait allemaal om Jérémie, een dertiger die jaren geleden naar de grote stad - Toulouse - is verhuisd, maar vanwege een begrafenis terugkeert in het dorpje waarin hij opgroeide.

18 december **PHILOMENA** (2013)

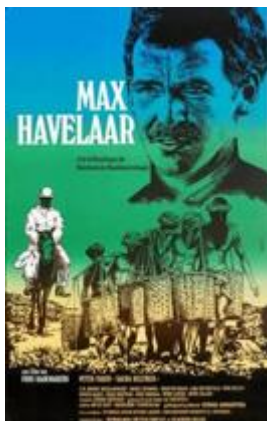
Inleidster: Fenny-An Wijnheijmer

LET OP! Middagfilm van 13.00 tot 17.00 uur met *High Tea*

Deze film vertelt het verhaal van Philomena Lee, een oudere Ierse vrouw wier kind vijftig jaar geleden door een streng katholiek klooster van haar werd weggenomen. Martin Sixsmith is de cynische, betweter journalist die *spindoctor* was, maar onlangs is ontslagen en weer op zoek is naar *een verhaal* dat de aandacht trekt. Na een toevallige ontmoeting op een feest neemt Sixsmith met tegenzin het *human interest*-verhaal van Philomena's zoektocht naar haar zoon Anthony ter hand om zijn redactrice tevreden te stellen.

8 januari 2027 **MAX HAVELAAR** (1976) Inleider: Harry Raap

Max Havelaar of de koffieveilingen der Nederlandsche handelsmaatschappij is een Nederlands-Indonesische film uit 1976, geregisseerd door Fons Rademakers. Het is gebaseerd op de beroemde roman (1860) van Multatuli, die op 25 november 2026 door de Leeskring besproken wordt. De film duurt 2 uur en 50 minuten, daarom starten wij dit keer om 17.00 uur en wisselen we filmkijken af met een door diverse lezers bereide *rijsttafel*.

Een idealistische Nederlandse koloniale ambtenaar die in de negentiende eeuw naar Indonesië werd gestuurd, is ervan overtuigd dat hij de veranderingen kan doorvoeren die daadwerkelijk de lokale bevolking waar hij de leiding over heeft, kunnen helpen. De omstandigheden doen hem echter al snel beseffen hoe wereldvreemd hij eigenlijk is, en het duurt niet lang voordat het van slecht naar erger gaat.

26 februari 2027 SING SING (2023) Inleidster: Gusta Sieverink

Als alles uit iemands leven wordt afgenomen, moet het bijna onmogelijk zijn om iets te vinden dat een reden biedt om door te gaan. Zo is het ook voor de gevangenen, mensen die geconfronteerd worden met een onzekere toekomst van onbepaalde duur. En onder zulke moeilijke omstandigheden als deze, kun je je - realistisch gezien - niet anders dan afvragen of rehabilitatie daadwerkelijk een haalbare optie zal zijn. Maar voor sommigen is er hoop via een schijnbaar onwaarschijnlijke bron – de kunsten, zoals beschreven in dit feitelijke drama over de deelnemers aan het gevangenentheaterprogramma in de Sing

Sing gevangenis - met maximale beveiliging - in New York. Met een cast die zowel professionele acteurs als huidige en voormalige leden van deze getalenteerde gevangenengroep bevat, zien kijkers de hoogte- en dieptepunten van deze mannen terwijl ze proberen betekenis - en hoop - te geven aan hun tijd achter de tralies.

16 april 2027 LUNANA - a yak in the classroom

Inleidster: Guus Réz

Lunana is een verhaal dat met eenvoud en grote schoonheid wordt verteld. Hoewel de beelden van het buitengewone Bhutaanse landschap om 'voor te sterven zo mooi' zijn, zijn het leven van de yak-herders en cordyceps-plukkers de beelden waar we warm voor

lopen.

Maar nog meer de beelden van hun kinderen! Kinderen die zo gemotiveerd zijn om te leren, dat zelfs het eenvoudigste klaslokaal hun geest niet kan temperen. Een van hen, Pem Zam, die zichzelf speelt, is opmerkelijk.

BOEKEN LEESKRING 2026/2027

Al meer dan 6 jaar komen er 6 x per seizoen (op goede woensdagen 2 x) 6 lezers bij elkaar in de hal van de kerk om samen een gekozen boek te bespreken. Begonnen in coronatijd op initiatief van ds. Sigrid Coenradie, na haar vertrek verder onder leiding van Klaas Reijenga en na zijn verhuizing nu al weer 2 seizoenen op eigen kracht. Het duurde even voordat we de goede vorm te pakken hadden! Wij koesteren 3 beproefde, door de deelnemers bedachte vragen die wij beantwoorden, voordat de inleidster het woord krijgt en wij eerbiedig luisteren.

1. Wat vond je van het boek;
2. Reageren op elkaar n.a.v. vraag 1;
3. Wat maakte dat je doorlas?

Na de boekbespreking volgt het nagesprek en daarna sluiten we af met de laatste vraag:

4. Heb je nog iets gelezen wat voor ons de moeite waard is?

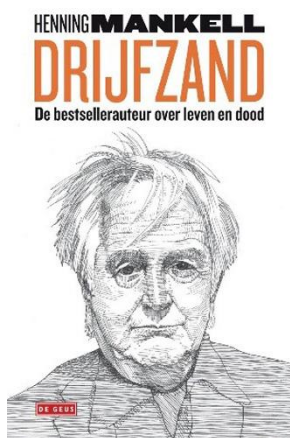
De laatste bijeenkomst voor *de leesvakantie* kiezen wij weer 6 boeken uit de lijst van wat doorheen het jaar bij vraag 4 werd genoemd. Die lijst is dan aangevuld met extra titels van onszelf en van de shortlist van de *Libris Literatuur Prijs* plus het boek van de CPNB-campagne *Heel Nederland Leest*.

Dat de *Leeskring* soevereine lezers telt, blijkt wel uit het afwijzen van *Het diner* - Herman Koch. Dat boek uit 2009 is weliswaar in november het boek van *Heel Nederland Leest*, maar wij kennen het al en lezen liever een onbekend boek. Wij prijzen ons daarom gelukkig dat onze dominee *Esther van der Panne* ook dit jaar weer zo'n *nieuw* boek met ons gaat lezen!

DATA, TITELS, SCHRIJVERS, INLEIDSTERS + ROLF

7 OKTOBER 2026 *Drijfzand* - Henning Mankell

door Fenny-An Wijnheijmer

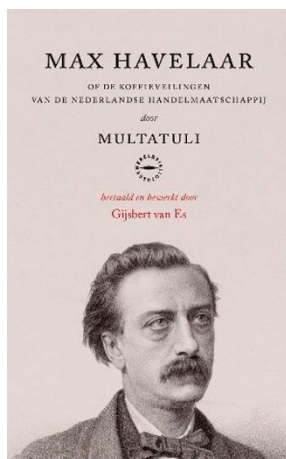
Drijfzand (2015) is een boek over wat het betekent om mens te zijn. *Mankell* vertelt erin over gebeurtenissen die voor hem bepalend zijn geweest en over personen die hem nieuwe perspectieven hebben aangereikt. Hij vertelt over liefde en jaloezie, over moed en angst. Over hoe het is om te leven met een levensbedreigende ziekte.

Niet in de laatste plaats gaat het boek ook over levensvreugde.

Mankell vond die terug toen hij erin slaagde zichzelf te bevrijden uit het drijfzand dat hem dreigde op te slokken.

25 NOVEMBER 2026 *Max Havelaar* - Multatuli

door Rolf Jesse

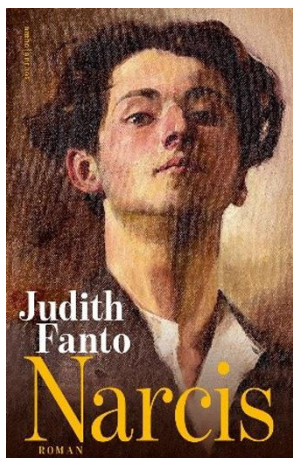

Multatuli (alias Eduard Douwes Dekker, 1820-1887) was niet zomaar een schrijver. Max Havelaar (1860), zijn eerste werk, was meteen een meesterwerk. Rolf Jesse gaat een paar van de bekende verhalen uit de *Max Havelaar* met ons bespreken. Er zijn in de loop van de tijd natuurlijk veel drukken van dit boek uitgekomen. Met deze hertaling (2010) van NRC redacteur Gijsbert van Es kan het belangrijkste boek uit de Nederlandse literatuur aan een tweede leven beginnen. Deze editie is iets korter dan de oorspronkelijke en vooral: in modern Nederlands geschreven, met respect voor Multatuli's onnavolgbare compositie en stijl.

Voor een nieuwe generatie Nederlanders - en voor iedereen die Max Havelaar nog niet gelezen heeft.

27 JANUARI 2027 **Narcis - Judith Fanto**

door Miekje van der Meulen

'Behept met een neus voor waarachtige personages en een stijl zo gracieus als Wenen zelf, schreef Judith Fanto met Narcis (2025) een zintuiglijke, historische roman die wezenlijke vragen oproept over wat er gebeurt als vriendschap en ideologie met elkaar in botsing raken.'

VPRO gids

17 MAART 2027 **Het gezoem van bijna alles - Coco Schrijber**

door Esther van der Panne

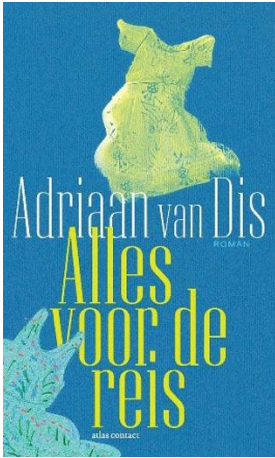

'In Het gezoem van bijna alles (2026), de derde roman van Coco Schrijber, die ook een gevierd filmmaker is, loopt een van de meest wonderbaarlijke personages uit de recente Nederlandse literatuur rond. Ze heet Cato Goudschenker, is professor filosofie, heeft ooit een oog verloren en verblijft op een eiland ergens in het Middellandse Zeegebied waar ze postbode is en regelmatig te veel drinkt. In haar hoofd zoemt het constant want denken is het liefste wat ze doet. Ze mijmert over de vele 'onbevattelijke dingen in de wereld'.

Uit het Juryrapport Libris Literatuur Prijs 2026

12 MEI 2027 *Alles voor de reis* - Adriaan van Dis

door Marijke van Rijswijk

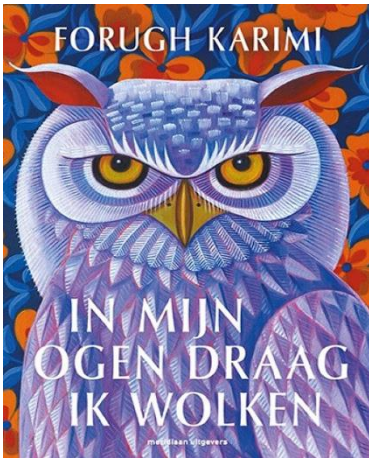

‘Kon ik haar stem maar in woorden klank geven. Zo zacht en warm, zonder sporen van een accent, maar wel ingehouden deftig. Ze was ouderwets beschaafd. Als ik haar in zinnen oproep, hoor ik haar. Zie ik haar... Laat ik dan proberen haar uiterlijk te beschrijven. Ga toch zitten, liefje, dit gaat nog even duren. Ik ga je met wildvreemden delen.’

Gelezen op het schutblad van *Alles voor de reis* (2026)

16 JUNI 2027 *In mijn ogen draag ik wolken* - Forugh Karimi

door Truus Lodewijk

Uit 2025 en in 2026 Winnaar van De Nederlandse Boekhandelsprijs: *‘Ooit besloot Widá bij moeilijke momenten in het leven voortaan haar gevoel uit te schakelen. Dat bracht haar ver toen ze als vijftienjarige Kabul moest ontvluchten en in Nederland terechtkwam, waar ze zich binnen de kortste keren de taal eigen maakte en de middelbare school afrondde, waarna ze geneeskunde studeerde en een carrière als psychiater opbouwde. Maar dan krijgt ze nieuws over een meisje dat vroeger in Kabul als een zusje voor haar was en valt de basis onder haar zo zorgvuldig opgebouwde leven weg.’*

MEELEZEN?

Voorafgaand aan de boekbesprekingen, staat er een korte voorankondiging door de betreffende inleidster in *Vensters Open*. De Leeskring verwelkomt graag nieuwe lezers! Als het kan op de

bovenstaande woensdagen van 13.30 - 16.00 uur in de kerk of door op afstand met ons mee te lezen via *Vensters Open*.

Je leeservaring met ons delen kan natuurlijk altijd met een mailtje vóór de Leeskringbijeenkomst, maar ook in de kerk op zondag, of bij de dinsdagse *Dommelbreak*.

De mogelijkheid om op verzoek *online* (bijvoorbeeld met TEAMS) deel te nemen, onderzoek ik graag!

Wie zin heeft in een *lange leeszomer* stuurt een mailtje naar gclodewijk@gmail.com en wordt met onze spetterende *longlist* van 30 titels op haar/zijn wenken bediend.

Truus Lodewijk

COLLECTES

Op de zondagen in juli wordt er gecollecteerd op:

5 juli voor ***Kindertehuis in Armenië (LU)***

12 juli voor ***ShivA (RE)***

19 juli voor ***Zending in Ghana (LU)***

26 juli voor ***Hospice de Regenboog Eindhoven (DO)***

In augustus zal er gecollecteerd worden op:

2 en 16 augustus voor ***ShivA (RE)***

9 augustus voor ***Inloophuis 't Hemeltje (LU)***

23 augustus voor ***Nias en Batoe-eilanden (LU)***

30 augustus voor ***Community Peacemaker Teams (DO)***

KINDERTEHUIS IN ARMENIË

De collecte op 5 juli is bestemd voor ons gemeenteproject het Kindertehuis in Armenië. In vrijwel elke Lutherroos vertelt ons gemeentelid Thea Dik de laatste stand van zaken van het kindertehuis project. De hulp beperkt zich niet alleen tot het kindertehuis zelf, maar er wordt ook ondersteuning gegeven aan de school, de studerende kinderen en aan noodlijdende gezinnen. Een aantal bestuursleden van de stichting gaat jaarlijks een bezoek aan hen brengen om ter plekke de situatie in ogenschouw te nemen.

U kunt uw collectebijdrage ook overmaken op de rekening:
NL06 RABO 03737 44439, t.n.v. Diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zuid-Nederland inzake Eindhoven,

Onder vermelding van het doel en de datum van de betreffende dienst.

Namens de Lutherse diaconie, Tom Tempelaar

SHIVA

ShivA wil de levenskwaliteit verbeteren van mensen die met hiv en aids te maken hebben, vooral van mensen in kwetsbare posities: migranten en vluchtelingen. ShivA staat voor: Spiritualiteit, hiv & Aids. Naast een klein, divers samengesteld team van vijf professionals, werken hier meer dan 80 vrijwilligers.

De ondersteuning van ShivA is gericht op mentale gezondheid, zingeving en sociaal welzijn. Er wordt individuele coaching en geestelijke begeleiding geboden en er worden retraites en groepsweekends georganiseerd. Essentieel zijn maatjesprojecten voor migranten met hiv/aids uit Afrikaanse landen, het Caribisch gebied en het Midden-Oosten, apart voor mannen en vrouwen. Hier worden koppels gevormd tussen migranten met hiv die dezelfde culturele achtergrond delen en dezelfde taal spreken – een getrainde ervaringsdeskundige (een 'Positive Sister' of 'Positive Brother') fungeert als vertrouwenspersoon en rolmodel voor zijn/haar maatje, om die te helpen groeien in veerkracht en zelfvertrouwen.

Het aantal koppels is in de afgelopen twee jaar sterk gestegen. Er zijn ook aparte projecten voor Lesbische-Biseksuele-Queer vluchteling-vrouwen en homoseksuele mannen uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Voor deze groepen geldt dat ze vaak uit landen komen waar op hun liefde gevangenisstraf staat of zelfs de doodstraf. Ze hebben te maken met discriminatie, uitstoting en geweld, ook door hun eigen familie. Dat vormt een extra laag van taboe en angst boven op het leven met hiv.

Meer informatie vindt u op www.shivapositief.nl

Namens de Remonstrantse diaconie, Esther van der Panne

ZENDING IN GHANA

Op 19 juli is de collecte bestemd voor de zending in Ghana

In Ghana is 20 procent van de jongeren werkloos. Gebrek aan werk en inkomen kan een voedingsbodem zijn voor haatdragende denkbeelden die groepen tegen elkaar opzetten. De kerken in Noord-Ghana laten christelijke en islamitische jongeren samen hun problemen aanpakken. Elk jaar kunnen zo'n 60 jongeren een vaktraining

volgen. Ze leren voor timmerman, wever, kleermaker, cateraar of kap-
per. Daarnaast werken in diverse dorpen christenen en moslims sa-
men in vredesgroepen om conflicten te voorkomen en hun dorp te ont-
wikkelen.

In Ghana zijn tot nu toe weinig spanningen tussen christenen en mos-
lims. Maar onvrede en werkloosheid kunnen net als in buurlanden de
vlam in de pan doen slaan, zeker bij zo'n jonge energieke bevolking.

U kunt uw collectebijdrage ook overmaken op de rekening:
NL06 RABO 03737 44439, t.n.v. Diaconie van de Evangelisch-Lu-
therse Gemeente Zuid-Nederland inzake Eindhoven,
Onder vermelding van het doel en de datum van de betreffende
dienst.

Namens de Lutherse diaconie, Tom Tempelaar

HOSPICE DE REGENBOOG

Hospice De Regenboog ligt op landgoed Eikenburg en is een van de
onderdelen in het zorgaanbod van Sint Annaklooster. Deze non-profit
organisatie ondersteunt en begeleidt mensen met allerlei zorgvragen,
onder wie dus terminaal zieke mensen. Dat doet zij met professionals
en veel, heel veel vrijwilligers. Mensen die zich belangeloos inzetten
om hun medemens een waardig afscheid van dit leven te gunnen.
Dankzij bijdragen van particulieren en bedrijven heeft men al het vol-
gende kunnen realiseren:

- de aanleg en het onderhoud van de tuin,
- de aankleding en inrichting van de kamers
- en de aanleg van een hoog-laagbad.

Wensen zijn er nog steeds. En zullen er blijven.

Bankrekeningnummer:
NL70ABNA 0413558509 t.n.v. Hospice De Regenboog

Namens de Doopsgezinde diaconie, Lia Vos-Welsing

DIACONAAL INLOOPHUIS 't HEMELTJE

't Hemeltje is een gastvrije, open plek in de stad Eindhoven voor dak-
en thuisloze mensen. Het is een huiskamer waar je een ander kunt
ontmoeten en waar je mag zijn wie je bent. Je mag daar een gezicht
en een naam hebben, iedereen is er de moeite waard. Wederkerig-
heid is voor ons belangrijk, want we zijn bij elkaar te gast!

In het inloophuis komen mensen uit verschillende leefwerelden elkaar tegen: de maatschappelijk meer geslaagden, de mensen die aan de rand leven en de wereld van de straat.

NIAS EN BATOE-EILANDEN

Op 23 augustus collecteren we voor Nias en de Batoe-eilanden aan de westkust van Sumatra in Indonesië. Dit is een groep van drie grote en 48 kleine eilandjes met een nog steeds groeiende lutherse kerk met bijna een half miljoen leden, ruim duizend gemeenten en 500 predikanten.

U kunt uw collectebijdrage ook overmaken op de rekening:
NL06 RABO 03737 44439, t.n.v. Diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zuid-Nederland inzake Eindhoven,
Onder vermelding van het doel en de datum van de betreffende dienst.

Namens de Lutherse diaconie, Tom Tempelaar

COMMUNITY PEACE MAKER

CPT Nederland is een vredesorganisatie die streeft naar beëindiging van onderdrukking, overal ter wereld. Om dat te bereiken luisteren we naar wat de gemeenschappen die onze assistentie hebben ingeroepen, zeggen nodig te hebben. We versterken de stemmen van deze mensen, die zelf niet meer bij machte zijn om onder de onderdrukking uit te komen. Dat doen we door:

Geweldloosheid: CPT wijst geweld in alle instanties af. Ook wanneer het tegen haar partners of leden gebruikt wordt. Wel maken wij een onderscheid tussen pacifisme en passiviteit. Dat wil zeggen dat wij geweldgebruik zo veel mogelijk proberen vast te leggen en dat wij ons niet laten afschrikken door dreigementen van arrestatie of gevangenneming.

Beschermende aanwezigheid: In veel gebieden waar wij actief zijn kunnen onze partners niet in vrijheid hun werk doen. Mensenrechtenverdedigers worden vaak aangevallen, boeren die hun oogst binnen willen halen worden tegengewerkt door (para)militairen of kolonisten en kinderen die naar school willen gaan worden tegengehouden. Door als 'vreemde ogen' aanwezig te zijn op plaatsen waar we dergelijke incidenten verwachten kunnen we ze soms voorkomen, minder ernstig maken en excessen rapporteren. Ook is onze ervaring dat mensen van een 'westerse organisatie' vaak minder hard worden aangepakt.

Daarom kunnen wij bij het rapporteren van misstanden soms langer ter plaatse blijven en daarmee de mensen om wie het gaat beschermen.

Versterken van lokale stemmen: CPT heeft een eigen netwerk met een nieuwssysteem opgebouwd dat veel gelezen wordt. Ook nemen CPT'ers bij thuiskomst hun verhalen mee naar hun netwerk thuis waardoor deze verder over de wereld verspreid worden. CPT'ers van buiten de lokale context van een programma hebben op basis van het paspoort dat ze hebben (vaak Amerikaans of Europees) vaak makkelijker een ingang bij westerse media.

Ze gebruiken dit privilege om de stemmen van onze lokale partners te versterken.

Bankrekeningnummer:

NL11 TRIO 0379 2771 15 t.n.v. CPT Nederland

Namens de Doopsgezinde diaconie, Lia Vos-Welsing

OPROEP

Ik ben op zoek naar 2 kinderbijbels, deze lazen wij thuis toen ik kind was en helaas zijn ze verloren gegaan.

“Woord voor Woord kinderbijbel”

Het Nieuwe Testament

Geschreven door Karel Eykman, met tekeningen van Bert Bouman

ISBN: 90 210 4685 7

Uitgegeven door Zomer & Keuning Boeken B.V.

Ede. 1976/1978/1979

“Bijbel voor de kinderen”

Oude testament

Geschreven door Dr. J.L. Klink, met tekeningen van Piet Klaasse

ISBN: 90 293 0411 1

Uitgegeven door Het Wereldvenster 1982

Heeft u één van deze bijbels liggen en doet u er niets meer mee, dan zou ik ze graag van u over willen nemen. U kunt contact opnemen met mij via ew.vermeulen@gmail.com

Met vriendelijke groet, Esther Vermeulen

VERSLAGEN

EEN PRACHTIGE DAG

Zaterdag 13 juni was er een Regenboogviering in onze kerk aan de Dommelhofstraat. Dat was de eerste 'roze' viering sinds lang in Eindhoven. Met een kleine groep uit verschillende kerken hadden we de viering voorbereid en ervoor gezorgd dat deze ook werd aangekondigd, op de website van de Pride week en bij de Raad van Kerken bijvoorbeeld. Tot onze grote vreugde moesten er stoelen bij gezet worden kort voor het begin van de dienst. Wat fijn om met zoveel mensen te zijn om de liefde te vieren, Gods liefde voor ons en onze liefde voor elkaar, in alle verscheidenheid. Esther van der Panne en Kirsten Wuijster, predikant van de Johanneskerk, gingen voor in deze dienst. Indruk maakten de persoonlijke verhalen die Bruno en Kirsten met ons deelden, de voorbeden bij het aansteken van de kaarsjes en zeker ook het lied dat Kirsten voor ons zong, samen met Guido Lap aan de piano: Eigen weg.

Het samenzijn na de dienst met koffie, thee en echte regenboogkoekjes was prettig en er werd veel geknuffeld en nagepraat over de inhoud van de dienst en de organisatie van een en ander.

Na een geïmproviseerde lunch gingen we met een wat afgeslankt gezelschap naar de hoek van de Vestdijk om met de door Alessa ontworpen banner langs de route van de Pride te staan. We kregen daar allemaal positieve reacties en aanmoedigingen. Sommigen namen de tijd om even met ons te komen praten. Het was een prachtige dag met een nog mooier gezelschap. Iedereen reuze bedankt voor de inzet.

Han Hoekstra

UITSLUITEN OF OMARMEN?

“Queer” zijn of tot de LHBTIQ- community behoren (of hoe je het wil noemen), anders zijn dan een “gewone” heteroseksuele man of vrouw, en een relatie anders dan die tussen een man en een vrouw - dat is voor veel kerken nog steeds een lastig iets. Het lijkt soms haaks op elkaar te staan: geloof in (een) God, het volgen van Jezus Christus, naar een kerk gaan en tegelijkertijd ergens in het LHBTIQ- spectrum te zitten als mens.

Ik ben opgegroeid in Noord-Holland in een protestants-christelijk nest, ging met mijn ouders naar een oecumenische kerk (vijf kerken bij elkaar) en ging naar een vrije, linkse, christelijke middelbare school met veel docenten uit Amsterdam. Een aantal was openlijk homoseksueel of lesbisch, het was geen issue en het was voor niemand een probleem.

Daarna kwam ik op de Veluwe terecht vanwege opleiding en werk. Op mijn werk daar hoorde ik er niet bij, omdat ik niet naar de kerk ging op dat moment.

Ik vond het bijzonder dat religie een rechtvaardiging was om mensen buiten te sluiten en dat was het moment dat ik dacht: als wel of niet naar de kerk gaan een reden is om mensen buiten te sluiten, dan wil ik daar niets mee te maken hebben.

In 2014 was er een grote landelijke postercampagne van de Remonstranten die veel stof deed opwaaien, met teksten als “Mijn God gelooft in mij” en “Mijn God trouwt ook homo’s.” Toen reisde ik nog wel eens met de trein en ik zag verschillende van deze posters hangen op diverse stations. Het raakte me en ik dacht: zo kan het dus ook.

Toch heeft het daarna nog ruim 10 jaar geduurd voor er in mijn leven weer ruimte was voor een kerk.

Laatst was er op de NPO een documentaire over een jonge biseksuele vrouw te zien, getiteld “De Bi-kwestie”. Ze is van Surinaamse afkomst, dichterbij en sprekender artiest, en tijdens haar optredens spreekt ze haar dilemma uit. Waar voelt ze zich thuis? Waar kan ze zijn wie ze wil zijn? Wie wil ze zijn en hoe wil ze leven?

Haar moeder is christen en accepteert het bi-zijn van haar dochter niet. Als ze thuiskomt met een man is het oké, als ze thuis wil komen met een vrouw kan dat niet. De moeder komt niet in beeld, maar is wel te horen. Ze zegt tegen haar dochter: “Ik hou van je, maar ik hou meer van de Here Jezus”.

Het schokte en raakte me, want ze wordt door haar eigen moeder buitengesloten en afgewezen, omdat ze niet voldoet aan de standaard. Haar moeder accepteert haar niet zoals ze is.

Mijn kennis van de bijbel is op dit moment nog niet op een niveau dat ik hier een passende bijbeltekst bij kan citeren, maar ik vind het belangrijk om de boodschap te laten horen die ook tijdens de Regenboogviering klonk: Je hoeft niet te kiezen tussen queer zijn of geloven/bij de kerk horen. Het is niet of/of, het is en/en.

Laten we de diversiteit omarmen, zowel binnen als buiten de kerk, en ervoor zorgen dat *niemand* zich buitengesloten voelt om wat voor reden dan ook.

Esther Vermeulen

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING van de Remonstrantse Gemeente Eindhoven, 21 april 2026

Aanwezig: Fred Vonk, Joop Groenenberg. Antoinette Baan - d'Ailly, Hans Hoekstra, Klara Snippe (L), Cootje van der Meersch (L), Fenny-An Wijnheijmer - Kuiper, Meijndert van Alphen, Marijke van Alphen - van Wijngaarden, Frank Bal, Florence Bal - Leriche, Cor Jesse - Overbeeke, Han Hoekstra, Willem Stoppelenburg, Marijke Stoppelenburg - ten Hove, Harry Raap, Eveline van Rees, Truus Lodewijk, Gusta Sieverink - Boland, Inez Zonneveld - Woelinga, Frans Zonneveld, Esther van der Panne (predikant), Rolf Jesse (aftredend voorzitter), Joan Muysken (L) (penningmeester), en Peter Burgers (secretaris).

Afgemeld: Carien Treep - Schamhardt, Rolf Treep, Henriette Beukers - van Donselaar, Joke Kappner, Rian Bronkhorst, Harry Stinis, Rosanne Kuijken - Muileboom. Eric Corsius, Paulien Leunis.

Openingslied: Lied 681 Veni Sancte Spiritus

Inhoudelijke opening door Esther van der Panne

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van 2 april 2025 worden goedgekeurd, met inachtneming van enkele taalcorrecties op pagina 2.

Algemeen jaarverslag 2025 Over dit verslag maakt Harry Raap een kanttekening bij de samenwerking tussen DORELU. Vanuit zijn optiek is een betere afstemming van de te volgen liturgie op zondag, alsook de collectedoelen gewenst.

Communicatieplan

Esther van der Panne licht het communicatie plan toe en de samenwerking die er is ontstaan met GoedWerk, welk ontwerpbureau aan de basis staat van de nieuwe house style, de website en de campagne op sociale media. Deze laatste heeft nog niet het gewenst resultaat opgeleverd. We kunnen melden dat meer mensen via de website contact opnemen, maar dat leidt niet direct tot meer kerkbezoekers. Op de vraag van Esther of de aanwezigen in de jaarvergadering ook de website regelmatig bezoeken, werd niet bevestigend gereageerd. Het zichtbaar zijn op het internet is een niet geringe opgave die wij ons hadden gesteld, de praktijk is weerbarstiger. Geen reden voor dit moment, volgens Esther, om onze inspanningen te staken. De mensen

die in contact komen met onze kerkgemeenschap, geven aan zich thuis te voelen en veel hartelijkheid te ontvangen.

Antoinette Baan maakt nog een opmerking, dat het kerkgebouw op de lijst staat van gemeentelijk monumenten en er onlangs bezoek is geweest van een beleidsadviseur erfgoed van de gemeente Eindhoven, Zij sprak zich positief uit over het gebouw en de tuin.

Marijke van Alphen vraagt om aandacht voor de akoestiek van de hal, die naar haar mening van meer geluiddempend materiaal zou moeten voorzien vanwege de galm.

Financiën: De penningmeester Joan Muysken licht de de jaarrekening 2025 en de begroting 2026 toe aan de hand van een PowerPoint presentatie. Een gunstige ontwikkeling die hij kan melden, is dat het vermogen van de beleggingen in het afgelopen jaar is gegroeid als gevolg van de gekozen belegging. Echter Joan Muysken benadrukt nadrukkelijk dat kenmerkend voor beleggingen is dat deze fluctueren en dat de huidige ontwikkeling geen garantie is voor de nabije toekomst. Zoals besloten in de jaarvergadering in 2025 worden er geen reserveringen meer gemaakt voor groot onderhoud en orgel alhoewel daar wel een vraag over werd gesteld door Hans Hoekstra. Gezien het eigen vermogen licht Joan Muysken toe, is daar geen noodzaak voor. Wel zegt hij toe te onderzoeken wat de mogelijke financiële consequenties zijn van de status 'gemeentelijk monument'.

Rolf Jesse stelt de vraag, dat hij ziet dat de inkomsten zijn gedaald. Dit valt terug te leiden naar de afname van het aantal leden. In het nummer van mei 2026 komt er een overzicht over het ledenbestand en haar leeftijdsopbouw.

De kascommissie, brengt een positief advies uit over de jaarstukken. Vervolgens wordt de jaarrekening over 2025 bij acclamatie goedgekeurd. Vervolgens wordt ook de begroting voor 2026 goedgekeurd. Het bestuur wordt decharge verleend.

Aftreden en zitten blijven

Aantredende bestuursleden zijn de heren Fred Vonk en Han Hoekstra. Aftredende bestuursleden zijn de heren Rolf Jesse en Willem Stoppenburg. De overige leden Harry Raap, Truus Lodewijk, Joan Muysken (penningmeester) en Peter Burgers (secretaris) blijven aan als bestuursleden. Esther van der Panne blijft bestuurslid uit hoofde van haar functie. Vooralsnog heeft het bestuur geen voorzitter, wij hopen van harte dat deze situatie tijdelijk zal blijken te zijn.

De kascommissie blijft ongewijzigd en bestaat uit de leden; Rosanne Kuijken – Muileboom, Gusta Sieverink – Boland en Prospère Nispel, zodat de kascommissie nu uit drie leden bestaat.

De Financiële Adviescommissie (FAC) blijft ook qua samenstelling ongewijzigd. En bestaat uit de volgende leden: Antoinette Baan - d'Ailly, Hans Hoekstra en Rolf Treep.

Sluiting

De vergadering wordt afgesloten met het persoonlijk toespreken van de twee vertrekkende bestuursleden Rolf Jesse en Willem Stoppelenburg. Zij hebben zich beiden vele jaren ingezet voor het reilen en zeilen in onze gemeente. Veel van het werk dat zij gedaan hebben valt niet meteen op maar daarmee is hun werk niet minder belangrijk gebleken.

Als dank aan deze twee heren, speelt Fred Vonk op het kerkorgel, 'Jij bent van jou' enkele variaties in een bewerking van eigen hand.

Peter Burgers, secretaris

BIJDRAGEN VAN LEDEN

STERRENSTOF ZIJN WIJ¹

Vagelijk herkende ik de naam Margot Brouwers omdat van haar in het blad Adrem van februari 2024 een kort interview had gestaan over haar persoonlijke drijfveren. Zij is lid van de Vrijburg gemeente Amsterdam en vooringenomen als ik was beoordeelde ik haar imposante boek toen ik deze aantrof in de boekhandel van hoge kwaliteit. Kopen dus, maar mijn vooroordeel bleek een beetje te spontaan.

Zelf geeft zij een korte omschrijving van haar publicatie: “Het persoonlijke verhaal over mijn worsteling tussen natuurwetenschap en zingeving en de antwoorden die ik vond bij de filosoof van de blijdschap (i.c. Spinoza)”.

Op zeer jonge leeftijd stelde zij zich als vroegrijp kind een aantal fundamentele vragen, zoals: wie ben ik, heeft mijn leven zin, bestaat God

¹ Sterren Stof zijn wij

Ontzagwekkende inzichten uit de wetenschap die Hoop geven door Margot Brouwers. Querido 2026 (6^e druk)

en: wat gebeurt er na mijn overlijden? Mede hierdoor besloot ze om natuur- en sterrenkunde te gaan studeren.

Deze persoonlijke zoektocht beslaat overigens 528 pagina's. Voor de eenvoudige lezer een hele opgave om haar reis, met uiteenzettingen over de astronomie, de evolutieleer, de organische scheikunde, de filosofie van Spinoza, verwante oosterse filosofieën (die ook vertrekken van pantheïstische ideeën) en de subjectiviteit en de relativiteit van tijd, te waarderen. Ook de uitkomsten van de niet euclidische wiskunde wil zij haar lezers niet besparen noch beschouwingen over natuurwetenschap en de zinsvraag. Ook op zich goede inlassen over de bio-industrie en de psychologische vraag wat bewustzijn nu eigenlijk is lijken weinig bij te dragen tot haar eigenlijk pleidooi. Ondanks dat ze fantastische hoofdstukken schrijft blijft het toch het zwakke punt van haar onderneming dat ze te weinig nagedacht heeft over de vraag voor wie nu haar publicatie een verrijking kan zijn. Misschien is het de hoog ontwikkelde leek en daarmee vallen hele grote groepen af, die meer praktisch zijn ingesteld en weinig belangstelling hebben voor speculatieve theorieën. Maar ook de geïnteresseerden en specialisten die enigszins kennis hebben van genoemde onderwerpen dienen toch als snel hun potlood te slijpen om talloze vraagtekens te plaatsen bij heel veel passages. De compositie en de opbouw van haar betogen zijn soms rommelig. Zij weet zich niet te beperken. De theorie bijvoorbeeld van multiversums lijkt totaal overbodig.

Deze multiversumtheorie is het hypothetische concept dat ons waarneembare universum slechts één van de vele (mogelijk oneindig veel) universums is. Samen vormen al deze 'parallele universums' het multiversum. Binnen deze theorieën kunnen natuurwetten en de geschiedenis in elk universum anders verlopen. Dit lijkt strijdig met de doelstelling van het boek? Moet dit niet uitmonden in een volslagen relativisme waarmee iedere waarheid slechts een tijdelijke hulpconstructie is om beter te kunnen leven?

Met al deze invalshoeken geeft **Sterrenstof zijn wij** vooral een vurig pleidooi voor het belang van Spinoza's filosofie.

Brouwer zet haar favoriete denker *Spinoza* en in navolging daarvan *Einstein* wel heel erg op een voetstuk met voorbijgaan aan de discussie over eenzijdigheden of andere uitkomsten. *Spinoza* kan als diep religieus gezien worden maar ook als atheïstisch en materialistisch geduid worden. Over weinig filosofen lopen de interpretaties zo uiteen. Brouwer zelf wiskundig en analytisch geschoold voelt zich zoals zij

zegt volkomen thuis in het rationalistisch en wiskundig logisch betoog. Spinoza's God leeft niet gescheiden van het universum: God is in de wereld en de wereld in God. De natuur is een bepaalde manier waarop God zelf bestaat; het menselijk bewustzijn een bepaalde manier waarop God zelf nadenkt. De enkeling-ik en alle eindige dingen zijn geen zelfstandige substanties, maar alleen modificaties van de enige en echte goddelijke substantie. Dus een zuiver rationeel panteïsme, God in alles. Spinoza's filosofie is door en door naturalistisch en deterministisch. Menselijke handelingen en emoties kunnen uitgelegd worden in de in de universele en noodzakelijke wetten van de natuur.

Tenslotte; haar beschouwingen bieden toch ook weidse (ontzagwekkende) uit- en inzichten, die willen aantonen dat het leven een wonderlijk gegeven is. Ze bieden ook correcties op een al te menselijk voorgestelde God in de hemel apart van de wereld die uit vrije uitverkiezing het menselijk gedrag kan belonen of straffen of met wonderen kan interveniëren. Remonstranten koesteren geen eindpunt in hun geloofsvoorstellingen. Voor de lezers die het boek als leesmarathon aandurven wachten ondanks sommige duizelingen vele rijke gedachten. Deze kunnen bijdragen tot een meer afgewogen Godsbeeld en een doordachte persoonlijke ethiek.

Harry Raap

BERICHTEN UIT ZUID-LIMBURG

Secretariaat Remonstrantse Kring Zuid-Limburg:
de heer Hub Bos, Brunner Bron 21, 6441 GX Brunssum
tel. 045 524 2618
e-mailadres: h-bos@ziggo.nl

*Eenheid in het nodige
Vrijheid in het onzekere
In alles de liefde*

KERKDIENTEN

Zondag 5 juli

aanvang: 10.00 uur

Gezamenlijke kerkdienst met de Protestantse Gemeente Eijsden.

Voorganger: Ds. Esther van der Panne.

Plaats: Protestants kerkje, Wilhelminastraat 1 te Eijsden.

Zondag 30 augustus

aanvang: 10.00 uur

Gezamenlijke kerkdienst met de Protestantse Gemeente Eijsden.

Voorganger: Ds. Esther van der Panne.

Plaats: Protestants kerkje, Wilhelminastraat 1 te Eijsden.

Ons meest recente lid, Klara Snippe, die vorig jaar haar belijdenis heeft gedaan, is bereid toe te treden tot het kringbestuur. Daarmee hebben wij ook weer een directe link naar de Remoda-dames die iedere maand bij elkaar komen.

Joan Muysken

Voor meer inlichtingen verwijzen we naar onze website:
remonstrantenlimburg.nl.

PERSONALIA

VERHUISD:

De heer en mevrouw Nispel-van der Schoot zijn verhuisd.

Hun nieuwe adres is:

Gerard Terborgstraat 51 H

1071 TL Amsterdam

Tel: 06 5546 0206

AGENDA

* betekent: bijeenkomst in de kerk, Dommelhofstraat 1^A, Eindhoven

Juli

zondag 5 *12.00 -16.00	Struinen in de tuinen	zie pag. 5
dinsdag 7 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
dinsdag 7 *10.00 - 12.00	Tuingroep	
woensdag 8 *20.00 - 21.30	Poëzie in de tuin	zie pag. 6
woensdag 8 19.00/19.30	Zingend op reis	zie pag. 7
dinsdag 14 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
dinsdag 21 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
woensdag 22 19.00/19.30	Zingend op reis	zie pag. 7
donderdag 23 *13.00/13.30	Zomerbijeenkomst	zie pag. 8
dinsdag 28 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	

Augustus

dinsdag 4 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
dinsdag 4 *10.00 - 12.00	Tuingroep	

woensdag 5 19.00/19.30	Zingend op reis	zie pag. 7
dinsdag 11 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
woensdag 12 *14.00 - 15.30	Bijbelcafé	zie pag. 10
donderdag 13 13.00/13.30	Zomerbijeenkomst	zie pag. 9
dinsdag 18 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
woensdag 19 *20.00 - 21.30	Poëzie in de tuin	zie pag. 6
woensdag 19 19.00/19.30	Zingend op reis	zie pag. 7
dinsdag 25 *10.00 - 12.00	Dommelbreak	
woensdag 26 *14.00 - 15.30	Bijbelcafé	zie pag. 10

KERKDIENTEN EINDHOVEN

Op verzoek kan er tijdens de dienst op zondag voor kinderopvang worden gezorgd. Vooraf een telefoontje naar (040 241 1992) is hiervoor voldoende.

Juli

5 juli	10.30	mw. Margrietha van Huijzen collecte: Kindertehuis in Armenië	LU
12 juli	10.30	ds. Yvonne Hiemstra collecte: Shiva	RE
19 juli	10.30	drs. Elsa Aarsen-Schiering collecte: Zending in Ghana	LU

26 juli	10.30	mw. Marjolein Peters-Ma-thijsen collecte: Hospice de Regenboog	DO
---------	-------	---	-----------

Augustus

2 aug	10.30	dr. Petra Galama collecte: ShivA	RE
9 aug	10.30	ds. Bert Jan van Haarlem collecte: Inloophuis T Hemeltje	LU
16 aug	10.30	ds. Esther van der Panne collecte: ShivA	RE
23 aug	10.30	drs. Hans-Bas Val collecte: Nias en Batoe-eilanden	LU
30 aug	10.30	ds. Ineke Reinhold-Scheuermann collecte: Community Peacemaker Time	DO

September

6 sept.	10.30	ds. Esther van der Panne collecte: PAX	RE
---------	-------	---	-----------

Wie niet naar de kerk gaat, kan aan de collecte bijdragen door overmaking van een bedrag op rekening NL 03 ABNA 047 18 46 724 ten name van Remonstrantse Gemeente Eindhoven onder vermelding van het collectedoel.

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Afzender:

5613 EL 1A